

Zeer diverse woningen renoveren in één bouwstroom

Tekst: Jef Stammers
Foto's: Bouwhulp Architecten

Het renoveren en uitvoeren van groot onderhoud aan woningen van de Woningstichting Loon op Zand in de dorpen Kaatsheuvel en Loon op Zand betreft vooral het casco en de schil. Bijkomende moeilijkheid is de organisatie van het project door de diversiteit van de woningen en de ligging op verschillende locaties.

Een aantal woningen van Woningstichting Loon op Zand in Kaatsheuvel en Loon op Zand heeft technische gebreken, zoals koudebruggen, houtrot, betonrot en diverse onderhoudsgebreken. Groot onderhoud moet deze gebreken opheffen en de 99 woningen geschikt maken voor een langere functionele levensduur. Het totale aantal woningen is voor wat betreft die levensduur te verdelen in twee groepen. Een groep van 54 woningen, gebouwd in 1921 en 1951, ondergaat

een pakket maatregelen waardoor de levensduur met 15 jaar verlengd wordt.

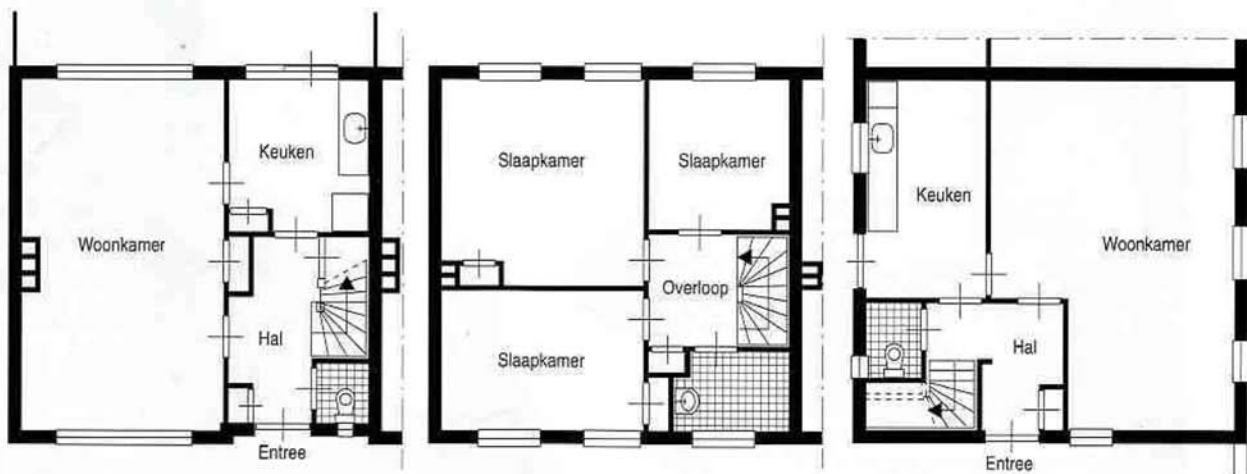
De tweede groep, de resterende 45 gebouwd in 1949 en 1971, moeten nog 20 tot 25 jaar vooruit kunnen. Voor deze woningen ligt het accent op het verbeteren van het casco en de schil.

Voor beide groepen geldt dat de verbeteringen in de woning wel gepland zijn, maar de uitvoering ervan een keuze van de bewoner is. De bewoner moet voor deze interne verbe-

teringen betalen in de vorm van een huurverhoging.

Toch blijkt de betrokkenheid en waardering van de bewoners groot, waarbij voor de twee projecten heel verschillende motieven gelden. Voor het project van de 54 woningen is de overlast gering en blijft de lage huur gehandhaafd, terwijl voor het project van de 45 woningen de ingrepen veel groter zijn maar de keuze voor comfortverbetering deze extra overlast verzacht •

Plattegrond

De indeling van de woningen verandert niet planmatig, maar valt in het keuzepakket waarover de bewoner beslist. Deze verandering heeft wel een huurverhoging tot gevolg.

Oproep

De redactie zoekt interessante verbouwings- of renovatieprojecten. Weet u er een, in uitvoering of afgerond, laat het ons weten. Telefoon (0314) 34 96 66. E-mail: J.Stammers@ebi.nl

Renovatie woningen in Kaatsheuvel en Loon op Zand

Project:
Renovatie/groot onderhoud woningen in Kaatsheuvel en Loon op Zand
Opdrachtgever:
Woningstichting Loon op Zand, Kaatsheuvel
Architect:
Bouwhulp Architecten, Eindhoven
Aannemer:
Bouwbedrijf Brabocon, Tilburg

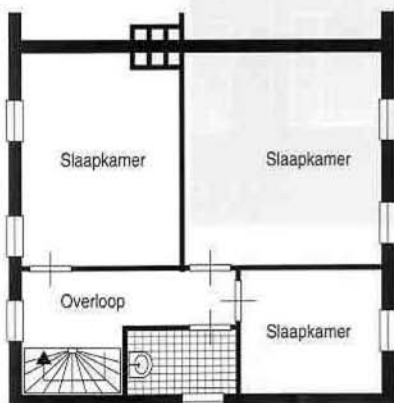
Bij het renoveren ligt het accent op het casco en de schil. Voor complex 54 komt het neer op groot onderhoud. Bij complex 45 kun je wel van een renovatie spreken.

Het aanbrengen van een buitengevelisolatie voor de bovenverdieping heeft consequenties voor de hemelwaterafvoer.

Kleine projecten kosten veel organisatie

Kenmerkend voor de woningbouw in deze dorpen is de kleinschaligheid: gemiddeld 8 woningen per complex. Ook is de diversiteit qua bouwjaar, woningtype, materialen en onderhoudsgeschiedenis groot. Door deze factoren is het maken van de verbeterplannen en planning van de verschillende werkzaamheden een grote klus, zeker wanneer naast de algemene ook nog individuele verbeteringen moeten worden ingepast. De planvoorbereiding voor het complex had daarom een zeer algemeen karakter voor één bouwstroom. Het vormde de basis voor de verrekenlijst en de vaststelling van het budget. De maatregelen per woning werden pas vastgesteld bij de 'warme' opname, het moment waarop het bouwbedrijf voor de deur staat en dan bepaalt wat nodig is aan werkzaamheden. Naast de diversiteit van de woningen zelf liggen de woningen ook nog eens verspreid over zes locaties, verdeeld over twee dorpen. Het formeren van één bouwstroom vergt dan de nodige logistieke inspanningen.

Werkzaamheden en kosten

Aantal woningen gerenoveerd 99
Complex 54 woningen totaal f 773.000
Brutovloeroppervlak totaal: ca. 4.200 m²
Complex 45 woningen totaal f 2.247.350
Brutovloeroppervlak totaal: ca. 3.500 m²

Complex 54 woningen
Bouwkundige werkzaamheden f 720.000
Metsel- en voegwerk herstellen
Goten herstellen en hwa's vervangen
Boeiboord vervangen en dakpannen zo nodig herschikken
Kozijnen herstellen of vervangen
Vervangen verouderde keukenblokken
Vervangen slechte binnendeuren
Houten vloeren herstellen
Aanbrengen vloer in kelder en -muren behandelen
Vervangen sanitair

Installatietechnisch f 53.000
Gasleidingen controleren en eventueel vervangen
Aanpassen meterkasten aan huidige eisen
Groepenkast waar nodig vervangen

Keuzepakket
Aanbrengen doucheruimte
Aanbrengen verhoogd toilet
Aanbrengen zoldervloerisolatie
Aanbrengen verdiepingsportaal
Aanbrengen inbraakveilig hang- en sluitwerk
Vervangen cv-ketel door HR- of VR-ketel

Complex 45 woningen
Bouwkundige werkzaamheden f 2.022.000
Herstellen metsel-, voeg- en betonwerk
Aanbrengen buitengevelisolatie bovenverdieping bij enkele woningen
Reinigen of vervangen dakpannen
Goten met hwa's herstellen of vervangen
Kozijnen herstellen en gedeeltelijk vervangen
Aanbrengen nieuwe ramen en ventilatieroosters
Aanbrengen HR-isolatieglas
Aanbrengen nieuwe buitendeuren
Aanbrengen inbraakwerend hang- en sluitwerk
Houten vloeren herstellen of vervangen door betonvloeren
Vervangen sanitair en verouderde keukenblokken
Vervangen trapleuningen en vlieringstrappen
Vervangen slechte vloerluiken
Vervangen slechte binnen- en kastdeuren

Installatietechnisch f 225.000
Gasleidingen controleren en eventueel vervangen
Groepenverdeelkast met aarding controleren en eventueel aanpassen

Keuzepakket
Doucheruimte herinrichten en/of vergroten
Houten vloer in woonkamer vervangen door geïsoleerde betonvloer
Slopen schoorsteenmantel met -kanaal
Slopen wand tussen voor- en achterkamer
Aanleggen cv-ketel
Vervangen cv-ketel door HR-ketel

Waar nodig worden de dakpannen gereinigd, geherscht of vervangen: het resultaat is een weer regelmatig en helder dak.